

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 13 juni 2013*

”Förordning (EG) nr 1896/2006 — Förfarande för europeiskt betalningsföreläggande — Artiklarna 6 och 17 — Bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet utan bestridande av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten — Förordning (EG) nr 44/2001 — Domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område — Artikel 24 — Svaranden har gått i svaromål vid den domstol vid vilken talan väckts — Fråga huruvida artikeln är tillämplig i ett förfarande för europeiskt betalningsföreläggande”

I mål C-144/12,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Oberster Gerichtshof (Österrike) genom beslut av den 28 februari 2012, som inkom till domstolen den 23 mars 2012, i målet

Goldbet Sportwetten GmbH

mot

Massimo Sperindeo,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič (referent) samt domarna E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader och C.G. Fernlund,

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: handläggaren A. Impellizzeri,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 20 februari 2013,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Goldbet Sportwetten GmbH, genom D. Czernich, Rechtsanwalt,
- Massimo Sperindeo, genom L. Lorenz och R. Testor, Rechtsanwälte,
- Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek och J. Vlácil, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

- Tysklands regering, genom T. Henze och J. Kemper, båda i egenskap av ombud,
- Portugals regering, genom L. Inez Fernandes och S. Duarte Afonso, båda i egenskap av ombud,
- Schweiz regering, genom D. Klingele, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom W. Bogensberger, A.-M. Rouchaud-Joët och M. Wilderspin, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 6 mars 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, s. 1), jämförd med artikel 17 i den förordningen, samt av artikel 24 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1).
- 2 Begäran har framställts inom ramen för ett förfarande för europeiskt betalningsföreläggande där ansökan ingetts av Goldbet Sportwetten GmbH (nedan kallat Goldbet), ett bolag med hemvist i Österrike, mot Massimo Sperindeo, med hemvist i Italien.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 1896/2006

- 3 Skälen 23 och 24 i förordning nr 1896/2006 har följande lydelse:
  - ”(23) Svaranden får lämna in sitt bestridande genom att använda standardformulär som återges i denna förordning. Domstolarna bör emellertid beakta varje annan skriftlig form av bestridande om det är klart formulerat.
  - (24) Ett bestridande som har lämnats in inom tidsfristen bör leda till att det europeiska förfarandet för betalningsföreläggande avslutas och att ärendet automatiskt övergår till ett ordinarie civilrättsligt förfarande, om inte sökanden uttryckligen har begärt att förfarandet i så fall skall avslutas. Med avseende på tillämpningen av denna förordning bör begreppet 'ordinarie civilrättsligt förfarande' inte nödvändigtvis tolkas enligt nationell lagstiftning.”
- 4 I artikel 1.1 a i denna förordning föreskrivs följande:

”Syftet med denna förordning är att

  - a) förenkla, påskynda och sänka kostnaderna för förfaranden i gränsöverskridande fall som rör obestridda penningfordringar genom att införa ett förfarande för europeiskt betalningsföreläggande.”
- 5 Enligt artikel 5 i nämnda förordning definieras ”ursprungsmedlemsstat” som ”den medlemsstat där ett europeiskt betalningsföreläggande utfärdas”.

6 I artikel 6.1 i förordningen föreskrivs följande:

”Vid tillämpningen av denna förordning skall domstols behörighet fastställas i enlighet med tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser på området, särskilt förordning ... nr 44/2001.”

7 I artikel 12.3 i förordning nr 1896/2006 föreskrivs följande:

”I det europeiska betalningsföreläggandet skall svaranden upplysas om sina möjligheter

a) att till sökanden betala det belopp som anges i föreläggandet,
eller

b) att bestrida betalningsföreläggandet genom att till ursprungsdomstolen lämna in ett bestridande, som skall avsändas inom 30 dagar efter det att han delgivits föreläggandet.”

8 I artikel 16 i förordningen föreskrivs följande:

”1. Svaranden kan lämna in ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet vid ursprungsdomstolen genom att använda standardformulär F, som återges i bilaga VI och som denne skall erhålla samtidigt med det europeiska betalningsföreläggandet.

...

3. Svaranden skall i bestridandet ange att han bestrider den aktuella fordran utan att behöva ange skälen för detta.

4. Bestridandet skall lämnas in i pappersform eller med hjälp av annat kommunikationsmedel, inbegripet på elektronisk väg, som godtas av ursprungsmedlemsstaten och som finns tillgängligt vid ursprungsdomstolen.

...”

9 I artikel 17.1 i nämnda förordning föreskrivs följande:

”Om ett bestridande lämnas in inom [tidsfristen] skall förfarandet gå vidare vid de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, såvida inte sökanden uttryckligen begärt att förfarandet i så fall skall avbrytas.

...”

10 I bilaga VI till samma förordning återfinns standardformulär F som kan användas för att bestrida det europeiska betalningsföreläggandet.

Förordning nr 44/2001

11 I artikel 5.1 i förordning nr 44/2001 föreskrivs följande:

”Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat

1. a) om talan avser avtal, vid domstolen i uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser,

b) i denna bestämmelse, och såvida inte annat avtalats, avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser

...

— vid utförande av tjänster, den ort i en medlemsstat där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts;

...”

12 I artikel 24 i förordning nr 44/2001 föreskrivs följande:

”Utöver den behörighet som en domstol i en medlemsstat har enligt andra bestämmelser i denna förordning, är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet eller om en annan domstol har exklusiv behörighet enligt artikel 22.”

Österrikisk lagstiftning

13 252 § i den österrikiska civilprocesslagen (Zivilprozessordnung) rör förfarandet för europeiskt betalningsföreläggande. Där föreskrivs följande:

”1. Med förbehåll för vad som anges i förordning [nr 1896/2006] ska de förfarandebestämmelser som gäller för det aktuella föremålet för förfarandet tillämpas.

2. Bezirksgericht für Handelssachen Wien är ensam behörig vad gäller verkställandet av förfarandet för betalningsföreläggande. ...

3. Har ett bestridande ingetts i rätt tid, ska rätten delge sökanden detta med anmodan om att inom 30 dagar ange den domstol som ska vara behörig för det ordinarie förfarandet ... .

4. ... Önskar svaranden göra en foruminvändning ska detta ske innan svaranden går i svaromål avseende saken i målet.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

14 Goldbet är ett företag som anordnar vadhållningsverksamhet i samband med sportevenemang. Massimo Sperindeo hade i ett avtal med Goldbet om utförande av tjänster åtagit sig att organisera och säkerställa spridningen av sådan vadhållning i Italien. Till hans uppgifter hörde bland annat att inkassera insatserna från de lokala inlämningsställena och att, efter avdrag för utbetalade vinster, överföra pengarna till Goldbet.

15 Goldbet ansåg att Massimo Sperindeo inte hade fullgjort sina förpliktelser enligt avtalet och ansökte den 29 december 2009 vid Bezirksgericht für Handelssachen Wien, den behöriga domstolen vad gäller förfarandet för europeiskt betalningsföreläggande i Österrike, om ett europeiskt betalningsföreläggande för Massimo Sperindeo avseende ett skadeståndsbelopp på 16 406 euro jämte ränta och kostnader.

16 Massimo Sperindeo bestred via sin advokat den 19 april 2010 det europeiska betalningsföreläggandet inom föreskriven frist. Han åberopade som grund för sitt bestridande att Goldbets anspråk var ogrundat och att det utkrävda beloppet inte var exigibelt.

- 17 Bestridandet föranledde Bezirksgericht für Handelssachen Wien att överlämna ärendet till Landesgericht Innsbruck med hänvisning till att den domstolen fick anses utgöra behörig domstol för det ordinarie civilrättsliga förfarandet enligt artikel 17.1 i förordning nr 1896/2006.
- 18 Massimo Sperindeo gjorde vid Landesgericht Innsbruck för första gången gällande att österrikiska domstolar saknade behörighet, eftersom han hade hemvist i Italien. Goldbet gjorde gällande att Landesgericht Innsbruck var behörig enligt artikel 5.1 a i förordning nr 44/2001 i egenskap av domstol i den ort där betalningsförpliktelsen skulle uppfyllas. Enligt nämnda bolag var denna domstol under alla förhållanden behörig enligt artikel 24 i denna förordning, eftersom Massimo Sperindeo gått i svaromål i den mening som avses i denna artikel genom att inte göra någon foruminvändning när han bestred det aktuella europeiska betalningsföreläggandet.
- 19 Landesgericht Innsbruck biföll i beslut Massimo Sperindeos yrkande, förklarade sig sakna behörighet och avvisade talan. Goldbet överklagade detta beslut till Oberlandesgericht Innsbruck. Sistnämnda domstol avlog överklagandet med motiveringen att österrikiska domstolar saknade behörighet, eftersom Goldbets anspråk hänförde sig till ett avtal om utförande av tjänster vars uppfyllelseort i den mening som avses i artikel 5.1 b i förordning nr 44/2001 var belägen i Italien. Oberlandesgericht Innsbruck tillade att behörigheten för dessa domstolar inte kunde grundas på artikel 24 i förordning nr 44/2001, eftersom Massimo Sperindeos bestridande inte kunde likställas med att han gått i svaromål i den mening som avses i den artikeln.
- 20 Goldbet överklagade Oberlandesgericht Innsbrucks beslut till den hänskjutande domstolen och yrkade att de tidigare domstolsavgörandena skulle upphävas samt att förfarandet skulle återupptas vid de österrikiska domstolarna.
- 21 Enligt den hänskjutande domstolen är inte de österrikiska domstolarna behöriga enligt artikel 5.1 b i förordning nr 44/2001, eftersom den verksamhet som Goldbet uppdragit åt Massimo Sperindeo uteslutande bedrevs i Italien. Denna domstol fann det emellertid vara oklart huruvida svarandens bestridande av ett betalningsföreläggande, utan bestridande av den ursprungliga domstolens behörighet, skulle kunna innebära att svaranden gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001, och därmed göra österrikiska domstolar behöriga.
- 22 Mot denna bakgrund beslutade Oberster Gerichtshof att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:
- 1) Ska artikel 6 i förordning [nr 1896/2006] tolkas så, att artikel 24 i förordning [nr 44/2001], om fastställande av behörig domstol genom att svaranden går i svaromål, även är tillämplig inom ramen för förfarandet för europeiskt betalningsföreläggande?
  - 2) Om fråga 1 besvaras jakande:

Ska artikel 17 i förordning nr 1896/2006 jämförd med artikel 24 i förordning nr 44/2001 tolkas så, att redan ett bestridande av ett europeiskt betalningsföreläggande innebär att svaranden har gått i svaromål, om bestridandet inte innehåller något bestridande av att ursprungsdomstolen har behörighet?
  - 3) Om fråga 2 besvaras nekande:

Ska artikel 17 i förordning nr 1896/2006 jämförd med artikel 24 i förordning nr 44/2001 tolkas så, att bestridandet innebär att domstolen blir behörig till följd av att svaranden anses ha gått i svaromål, endast om bestridandet redan innehåller en redogörelse för de materiella grunderna men inte något bestridande av behörigheten?

Prövning av tolkningsfrågorna

- 23 Den hänskjutande domstolen har ställt sina frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 6 i förordning nr 1896/2006, jämförd med artikel 17 i denna förordning, ska tolkas så, att ett bestridande av ett europeiskt betalningsföreläggande som inte innehåller något bestridande av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten ska anses innebära att svaranden har gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001, och huruvida det har betydelse att svaranden inom ramen för sitt bestridande har anfört materiella grunder.
- 24 Det ska således för det första prövas huruvida ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet, i vilket behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten inte bestritts, ska anses innebära att svaranden gått i svaromål, i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001, när detta bestridande inte förenats med en redogörelse för materiella grunder.
- 25 Samtliga som har inkommit med yttranden till domstolen anser att denna fråga ska besvaras nekande.
- 26 Domstolen erinrar i detta hänseende inledningsvis om att det i artikel 6.1 i förordning nr 1896/2006 föreskrivs att vid tillämpningen av denna förordning ska domstols behörighet fastställas i enlighet med tillämpliga unionsrättsliga bestämmelser på området, särskilt förordning nr 44/2001. Enligt artikel 17.1 i förordning nr 1896/2006 gäller att om ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet lämnas in inom föreskriven tidsfrist, ska förfarandet gå vidare vid de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden.
- 27 Å andra sidan gäller enligt artikel 24 i förordning nr 44/2001 att den domstol inför vilken svaranden går i svaromål är behörig, med förbehåll för de i denna bestämmelse föreskrivna undantagen.
- 28 Det framgår för övrigt av artikel 1.1 a i förordning nr 1896/2006 att syftet med förordningen bland annat är att förenkla, påskynda och sänka kostnaderna för förfaranden i gränsöverskridande fall som rör obestridda penningfordringar. Även om denna förordning varken ersätter eller harmoniserar de befintliga mekanismerna enligt nationell lagstiftning för indrivning av obestridda fordringar inrättas genom densamma ett enhetligt verktyg för indrivning av sådana fordringar för att uppfylla detta syfte, vilket verktyg ska garantera lika villkor för borgenärer och gäldenärer i hela Europeiska unionen (dom av den 13 december 2012 i mål C-215/11, Szyrocka, punkt 30).
- 29 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 30 i sitt förslag till avgörande är detta förenklade och enhetliga förfarande inte kontradiktoriskt. Svaranden känner nämligen inte till att ett europeiskt betalningsföreläggande kommer att utfärdas förrän detta delgetts svaranden. Som framgår av artikel 12.3 i förordning nr 1896/2006, är det först vid denna tidpunkt som svaranden underrättas om att han eller hon har möjlighet att antingen betala sökanden det belopp som anges i föreläggandet, eller bestrida detsamma vid ursprungsdomstolen.
- 30 Denna möjlighet för svaranden att bestrida betalningsföreläggandet är således ämnat att kompensera denne för att det system som införts genom förordning nr 1896/2006 saknar krav på att svaranden ska delta i förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet, genom att vederbörande tillåts bestrida fordran efter det att det europeiska betalningsföreläggandet utfärdats.
- 31 När svaranden inte i sitt bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet bestritt behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten, kan förstnämnda bestridande inte leda till några andra verkningar för svaranden än de som framgår av artikel 17.1 i förordning nr 1896/2006. Dessa verkningar består i slutförande av förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet och automatisk övergång – såvida inte sökanden uttryckligen begär att förfarandet ska avbrytas i det fallet – till ordinarie civilrättsligt förfarande.

- 32 Den motsatta lösningen, innebärande att sökanden genom bestridandet av betalningsföreläggandet – när detta inte innehåller ett bestridande av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten – ska anses ha gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001, skulle medföra längre gående verkningar än vad som föreskrivs i förordning nr 1896/2006.
- 33 Domstolen erinrar dessutom om att sökanden, i likhet med vad som framgår av artikel 16.1 i förordning nr 1896/2006 och av skäl 23 i denna förordning, kan använda det standardformulär som återfinns i bilaga VI till nämnda förordning för att bestrida det europeiska betalningsföreläggandet. Detta formulär ger dock inte någon möjlighet att bestrida behörigheten för domstolarna i ursprungsmedlemsstaten.
- 34 Ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet som inte innehåller något bestridande av behörigheten för domstolarna i ursprungsmedlemsstaten och som inte förenats med några materiella grunder kan således inte anses innebära att svaranden har gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001.
- 35 Det ska för det andra prövas huruvida den omständigheten att svaranden har anfört materiella grunder inom ramen för sitt bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet har någon inverkan i detta hänseende.
- 36 Goldbet och den tjeckiska regeringen har gjort gällande att när bestridandet förenats med materiella grunder, kan behörigheten fastställas med stöd av artikel 24 i förordning nr 44/2001. Massimo Sperindeo, den tyska, den portugisiska och den schweiziska regeringen har liksom Europeiska kommissionen däremot hävdats att denna omständighet saknar betydelse för domstolens behörighet.
- 37 Det framgår visserligen av domen av den 24 juni 1981 i mål 150/80, Elefanten Schuh (REG 1981, s. 1671, punkt 16) angående tolkningen av artikel 18 i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30), vilken bestämmelse i allt väsentligt är identisk med artikel 24 i förordning nr 44/2001, att behörigheten inte kan bestridas efter det att det gjorts ett ställningstagande som enligt den nationella processrätten är att betrakta som det första svaromålet vid den domstol vid vilken talan väckts.
- 38 Till skillnad från de omständigheter som låg till grund för nämnda dom, där svaranden anfört materiella grunder inom ramen för ett ordinarie civilrättsligt förfarande, har de materiella grunderna i det nu aktuella nationella målet anförts inom ramen för ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet. Ett sådant bestridande, förenat med dessa grunder, kan inte, vid fastställandet av behörig domstol med stöd av artikel 24 i förordning nr 44/2001, anses utgöra ett första svaromål inom ramen för ett ordinarie civilrättsligt förfarande som följer på förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet.
- 39 Uppfattningen att ett sådant bestridande är att likställa med ett första svaromål innebär, i likhet med vad generaladvokaten påpekat i punkt 36 i sitt förslag till avgörande, att förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet och det ordinarie civilrättsliga förfarande som följer på detta, i princip utgör ett och samma förfarande. En sådan tolkning skulle dock svårligen kunna förenas med den omständigheten att det första av dessa förfaranden följer de regler som föreskrivs i förordning nr 1896/2006, medan det andra i enlighet med vad som framgår av artikel 17.1 i nämnda förordning följer reglerna för det ordinarie civilrättsliga förfarandet. Denna tolkning strider också mot den omständigheten att detta civilrättsliga förfarande, även om det äger rum i ursprungsmedlemsstaten, då svaranden inte bestritt den internationella behörigheten, inte nödvändigtvis äger rum vid samma domstol som den vid vilken förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet handläggs.

- 40 En tolkning enligt vilken ett bestridande förenat med materiella grunder ska anses utgöra det första svaromålet skulle dessutom strida mot syftet med bestridandet av det europeiska betalningsföreläggandet. Det ska i detta hänseende konstateras att inte någon av bestämmelserna i förordning nr 1896/2006, särskilt inte artikel 16.3 i den förordningen, kräver att svaranden preciserar skälen för sitt bestridande, varför detta inte är ämnat att tjäna som ram för ett svaromål i sak utan, i enlighet med vad som förtydligas i punkt 30 ovan, att ge svaranden möjlighet att bestrida fordran.
- 41 Härav följer att svarandens återopande av materiella grunder inom ramen för vederbörandes bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet, inte innebär att han eller hon har gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001.
- 42 I motsats till vad Goldbet och den tjeckiska regeringen har hävdad är denna tolkning förenlig med ändamålet med förordning nr 1896/2006 att påskynda förfarandet. Som framgår av artikel 1.1 a i den förordningen har detta ändamål endast betydelse i den mån fordran förblir obestridd, vilket inte längre är fallet om svaranden bestrider det europeiska betalningsföreläggandet.
- 43 Av ovan redovisade överväganden följer att de frågor som ställts ska besvaras enligt följande. Artikel 6 i förordning nr 1896/2006, jämförd med artikel 17 i denna förordning, ska tolkas så, att bestridande av ett europeiskt betalningsföreläggande som inte innehåller något bestridande av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten inte ska anses innebära att svaranden har gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001. Det saknar därvid betydelse att svaranden inom ramen för sitt bestridande har anfört materiella grunder i målet.

Rättegångskostnader

- 44 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande, jämförd med artikel 17 i den förordningen, ska tolkas så, att bestridande av ett europeiskt betalningsföreläggande som inte innehåller något bestridande av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten inte ska anses innebära att svaranden har gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Det saknar därvid betydelse att svaranden inom ramen för sitt bestridande har anfört materiella grunder i målet.

Underskrifter